

УКРАЇНСЬКІ РОБІТНИЧІ ВІСТІ

UKRAINIAN LABOR NEWS
Виходить три рази на тиждень: у вівторок, четвер і суботу — Published three-times a week: on Tuesday, Thursday and Saturday.
SUBSCRIPTION RATES:
Per year \$4.00
Per half year \$2.00
№К XII. Ч. 63 (1426). ЧЕТВЕР, 29 ТРАВНЯ 1930. WINNIPEG, MAN. THURSDAY, MAY 29, 1930. No. 63 (1426). VOL. XII.

60 Робітників Убитих Підчас Страйкових Розрухів в Індії

БІЛЬШЕ ЯК 740 ПОРАНЕНИХ У БОРОТБІ МІЖ СТРАЙКУЮЧИМИ ДОКОВИМИ РОБІТНИКАМИ А СТРАЙКОЛОМАМИ ТА ПОЛІЦІЄЮ

Поліція кілька разів стріляла до страйкерів у столиці Бурми. — Уважають, що число убитих є більше, як офіційно оповіщено. — До поранених зараховані лише ті, що є в шпиталях.

РАНґУН, Бурма, Індія, 27-го травня. — Офіційно оповіщено сьогодні, що підчас страйкових розрухів, що тривали тут учора й сьогодні, вбито 60 осіб. Розрухи продовжилися сьогодні помітно найгострішими заходів поліції. Більше як 740 поранених є в шпиталях і пошкодження вважають критичними. Ці числа, сказано, за офіційним оповіщенням, не включають осіб, що отримали медичну допомогу на місці розрухів. Вони не включають також тих, що були поранені сьогодні. Уважають, що багато більше було вбитих у боротьбі між страйкуючими доковими робітниками, з одного боку, а страйколомми та поліцією — з другого. Багато поранених відступили в річки кривки на доках на човни. Поліція завела дуже гострі приписи. Зібраний більше як чотирьох осіб є заборонено. Боротьба розпочалася з то-

КИТАЙСЬКІ ЧЕРВОНІ АРМІЇ ЗАНЯЛИ 46 МІСТ ЗА ТРИЙЦЯТЬ ДНІВ

Спеціальна кабельграма до "Нью Йорк Сол" під датою 21 травня повідомляє, що протягом останніх 30 днів китайські Червоні армії збудували селища зайняли 46 додаткових міст і місточок у провінціях Кіансі, Кванту, Фукей і Гуані та Анґвей. Денеша каже також, що величезна територія під радянським правлінням вносить від 50,000 до 60,000 квадратних миль. У містах і місточках встановлено Ради на місце старих локальних урядів, які були викинені революцією. Провінція Кіансі, в якій є ба-

ДЕСЯТІ РОКОВИНИ "ВІСТЕЙ ВУЦВґ"

Вчора, 28 травня 1930 року, харківська газета "Вісті", орган Всеукраїнського Центрального Виконавчого Комітету Рад, обходила свої десяти роковини, випустивши спеціальне ювілейне видання. Органові радянського уряду України й першому українському комуністичному щоденникові в УСРР вислали кабельграмою привіт українська робітничо-фермерська преса в Канаді — "Українські Робітничі Вісті", "Фармерське Життя", "Робітничі", "Боева Молодь" — та Центральної Виконавчий Комітет ТУРФДМ.

ПІВДЕННО-СХІДНЮ ЧАСТЬ ГАЛИЧИНИ НАВИСТИЛИ ВЕЛИКІ ПОВІНІ

Виступивши з берегів ріки заляла величезні простори в Станіславщині. — Населенню, особливо селянам, повінь заповділа необчислимими шкодами.

ВАРШАВА, 20 травня. — Південно-східна частина Галичини охоплена страйковою повінню. Виступивши з берегів ріки заляла величезні простори в Станіславщині. Населенню, особливо селянам, заповділа необчислимими шкодами. Місячна вода заляла цілі села і селища були примушені втікати зі своїх хат. Повінь перервала комунікацію на багатьох шляхах, а міжнародний поїзд Букарешт-Варшава-Берлін застряг десь у дорозі й зовсім не прибув до Варшави. Комунікація між Румунією а Галичиною зовсім перервана. Після звітномов до американських газет, надзвичайно грізне положення є в околицях Свинина, Надвірної, Коломиї та Косова, де ріки позривали мо-

БУНТ ПРОТИ ФРАНЦУЗЬКОЇ ВЛАДИ ОХОПЛЮЄ ІНДО-КИТАЙ

Денеша з Парижа до "Шикаго Трибун" сповіщає, що в день 17 травня "1,500 робітників з червоними прапорами оточили управителя провінції Седая, як він приїхав на інспекцію до села-Тан Дуна". Це є новий доказ зросту революційного руху в Індо-Китаю, звершеного проти французького імперіалізму. Газета "Юманіте", орган французької Комуністичної Парті, говорить, що бунт охоплює цілий Індо-Китай, особливо провінції Анам і Тонкінг. В різних сторонах країни страйкують текстильні робітники, залізничники та полівні робітники на плантаціях. На бунт працюючих мас

ХОЧУТЬ ПРИВЕРНУТИ МОНАРХІЮ НА УГОРЩИНІ

ПРАГА, 21 травня. — Місцева преса пише, що серед угорських монархістів вироблено план посадити на угорським троні Отта, сина вставшого австро-угорського царя Карла. Цей план підтримує Муссоліні, який сподіється одружити дочку італійського короля з Оттом. Дні 22 листопада ц. р. Отто стане похідним. Угорські монархісти візьмуть це за претекст до проголошення Угорської монархії з Оттом, як її королем. У той сам час регент Горті уступить, а на його місце буде призначений новий диктатор, представник Отта.

28 ОСІБ УБИТИХ В ЗАЛІЗНИЧНІЙ КАТАСТРОФІ

МОСКВА, 21 травня. — Опізнані звітномовлення кажуть сьогодні, що пасажирський поїзд задурився в пожездок з тигарним поїздом на залізниці Москва-Казань, внаслідок чого 28 осіб було убитих і багато поранених. Залізнична катастрофа настанула на станції Чорні. Що найменше 29 осіб було тяжко поранених. Робітники залізничної, що мали бути безпосередньо відновляти за катастрофою, зістали арештовані й розпочато офіційне слідство.

УСПІХИ ЧЕРВОНОЇ АРМІЇ У ПІВДЕННІМ КИТАЮ

ВАШІНґТОН, 20 травня. — Американський консуль Д. Бергер повідомляє, що натиск комуністичних армії у південних провінціях Китаю такий великий, що він видав наказ американським громадянам, щоб вони перевезли своїх жінок і дітей у такі місця, звідки їх у кожному хвилині могли б забрати воєнні кораблі. Червона армія, після повідомлень консуля, є лише 40 миль від Сватова. Погою околиць в руках комуністів.

В ЕСПАНІЇ ДАЛІ ВІДБУВАЮТЬСЯ ДЕМОНСТРАЦІЇ

В столиці Іспанії, Мадриді, прийшло знову до бурхливих демонстрацій. Подія стріляла до товпи, причім одну особу вбито а кільканайять поранено. Університет закрито на необмежений речинець.

КОНГРЕС ЗА "РОЗСЛІДУВАННЯМ" ДІЯЛЬНОСТІ КОМУНІСТІВ

ВАШІНґТОН, 22 травня. — 210 голосами проти 18 конгрес привів сьогодні резолюцію Сената, що вимагає призначення комісії з питього для "розслідування" комуністичної діяльності в Злучених Державах. Голосування відбулося після дебати, підчас якої конгресмен Ремсер, республіканець з Айови, нібито виступав в опозиції до резолюції та пробував відіграти роль приятеля безробітних, а конгресмен Финн, нью-йоркський фашист (також республіканець), горлав, що кожного комуніста треба депортувати якщо не до Радянського Союзу, то на якийсь відлюдний острів. Конгресмен Сенат заявив був недавно, що вносить свою резолюцію проти комуністів на домагання Меттью-Чейла, вице-президента Американської Федерації Праці, й деяких патріотичних діячів та в звязку з фальшивими "документами", що їх опублікував був швейцарський комісар поліції Гвейдес.

БІЙКА НА ПРОЦЕСІ ХОРВАТІВ У БІЛГОРОДІ

БІЛГОРОД, Югославія, 22-го травня. — На процесі 23 хорватських провідників повстала бійка, коли підсудний Бернардич ударив у лице жандарма, що мав зізнавати проти обвинувачених. Щоб привернути "порядок", жандарми грозили підсудним, оборонцям і публіцистам революцерами та багнетами. Підчас свого зізнання підсудний Стефанек кілька разів

ЧОТИРИ ОСОБИ ВБИТІ У РОЗРУХАХ В ЛУКНОВІ, А ТРИ В БОМБЕЮ

Д. Б. Морфі, британський заступник начальника поліції, був убитий підчас розрухів коло Пешавару.

ЛУКНОВ, Індія, 27 травня. — В розрухах, що вибухли тут сьогодні, чотири особи були вбиті й 30 поранених. Чотирьох поліцаїв забрано до шпиталю. Місто Лукнов має 240,556 населення і є осідком восьмої дивізії "індійської армії".

БОМБЕЙ, Індія, 26 травня. — Поліція, здавлюючи відновлені розрухи магомедан в околиці базару Бенді, три рази стріляла сьогодні до юрби. Три особи були померли від ран, заданих кулями, а 56 поранених осіб є у шпиталях. Юрба постійно кидала камінням на поліцію й шійсько.

ДЕЛІ, Індія, 26 травня. — Д. Б. Морфі, заступник начальника поліції, був убитий учора підчас розрухів у селі Гуджар-

гари, недалеко Мардану й Пешавару, в околиці північно-західного кордону. Досі нема ближчих подробиць про що подію. Підчас розрухів, що вибухли тут сьогодні рано в звязку зі страйком текстильних робітників, поранено 50 осіб. Поліція остаточно здавила розрухи.

ДАРАСАНА, Індія, 25 травня. — Двадцять п'ять з 225 добровольців, арештованих 16-го травня, були суджені вчора за формування незаконного зібрання й зістали засуджені на один місяць Юстрої в'язниці кожний.

АРМИТСАР, Індія, 25 травня. — Двадцять осіб, включаючи кількоро дітей, були поранені учора скандальною бомби на релігійним святі.

УРЯД БРИТАНІЇ ВЕДЕ ПЕРЕГОВОРИ З ГАНДІ

ЛОНДОН, 22 травня. — Тут ходять поголоски, що британський "робітничий" уряд розпочав переговори з Магатмою Ганді, провідником індійських націоналістів, що сидить тепер у в'язниці. Кореспондент лондонської "Дейлі Мейл" віддав Ганді й неофіційно зробив йому пропозиції від імені британського уряду. Ганді просив дати йому часу, щоб він міг добре обдумати предложені пропозиції. Тут вважають, що як зазначено в переговорах підуць добре, то Ганді візьме участь у лондонській конференції, що має відбутися в жовтні. Не забувайте про пресовий фонд "Укр. Роб. Вістей"!

ЄВРЕЙСЬКІ ПОГРОМИ ВІДНОВИЛИСЯ В РУМУНІЇ Й БАСАРАБІЇ

БУКАРЕШТ, Румунія, 22 травня. — З поворотом до парламенту антисеміта Куза, після зліберальної партії, в Букарешті й багатьох містах Басарабії знову розпочалися антисемітські виступи націоналістичних студентів. У Галаці студенти організували антисемітську "залізничну гвардію". Після антисемітської промови Куза, студенти машерували вулицями Букарешту з окулками: "Смерть євреям!". У деяких містах відбулися справжні єврейські погроми й кількох євреїв покалічено, а їх доми розгромлено. За претекст до останніх виступів фашистських студентів проти євреїв послужило те, що уряд Ману сконфіскував газети, які обстоювали право Кароля на поворот до Румунії. ЛОНДОН, 23 травня. — Кореспонденти лондонських газет повідомляють з Румунії, що в районі Мармароша 25,000 євреїв зі страху покинули свої оселі й перекочували в лісах. Антисемітський рух приборгані розширив. На чолі погромщиків стоить якийсь Дашіла. Він закликає селян винити машерували вулицями Букарешту з окулками: "Смерть євреям!". У деяких містах відбулися справжні єврейські погроми й кількох євреїв покалічено, а їх доми розгромлено. За претекст до останніх виступів фашистських студентів проти євреїв послужило те, що уряд Ману сконфіскував газети, які обстоювали право Кароля на поворот до Румунії. Все це робиться тоді, коли в країні є при владі зов. "селянський" уряд Ману.

ПОЛЬСЬКИЙ УРЯД ВІДЛОЖИВ СЕСІЮ СОЙМУ НА ОДИН МІСЯЦЬ

ВАРШАВА, 24 травня. — Говоритиметься в політичну гру, що ще більше загострив економічну кризу. А на його думку польського союму, спеціальний післанець від прем'єра Славєка доручив маршалкові союму розпорядок про відкриття сесії на 30 днів. Такий розпорядок видав президент Мосціцький на домагання Славєка. В інтерв'ю з представниками преси Славєк заявив, що не бачить можливості співробітничати з союмом, особливо в цей час, коли в Польщі панує гостра економічна криза. Славєк каже, що сойм, замість займатися економічними справами, буде бавитися в політичну гру, що ще більше загострив економічну кризу. А на його думку польського союму, спеціальний післанець від прем'єра Славєка доручив маршалкові союму розпорядок про відкриття сесії на 30 днів. Такий розпорядок видав президент Мосціцький на домагання Славєка. В інтерв'ю з представниками преси Славєк заявив, що не бачить можливості співробітничати з союмом, особливо в цей час, коли в Польщі панує гостра економічна криза. Славєк каже, що сойм, замість займатися економічними справами,

UKRAINIAN LABOR NEWS

PRINTED AND PUBLISHED WEEKLY BY THE WORKERS AND FARMERS PUBLISHING ASSOCIATION, LIMITED, A JOINT STOCK COMPANY, INCORPORATED UNDER THE LAWS OF MANITOBA...

Subscription per year \$4.00

Telephone: 51 465

УКРАЇНСЬКІ РОБІТНИЧІ ВІСТІ

газета для робочого людю — виходить три рази на тиждень: у вівторок, четвер і суботу.

Видає Робітничо-Фармерське Видавниче Товариство, заїнкорпороване в Манітобі. Редакція, адміністрація і друкарня містяться в Українськй Робітничий Дому, на ролі вулиці Притчард і Мекгрегор, у Вінніпегу, Ман.

Передплата на рік \$4.00

Адреса:

UKRAINIAN LABOR NEWS

Cor. Pritchard Ave. and McGregor St., Winnipeg, Man., Canada.

Редакція за оголошення не відповідає.

В КІГТЯХ БЕЗВИХІДНОЇ ЕКОНОМІЧНОЇ КРИЗИ.

Економічна криза, що охопила своїми кітми цілий світ, що викинула з фабрик на вулиці міст поверх двацять мільйонів безробітних, постійно зростає. Капіталістична твердиня — Нью-Йоркська біржа не тільки не позикала свого "зрівноваженого" стану після минулорічного краху, але далі вибухає новими крахами.

В Канаді збанкрутувало цілий ряд великих спекулянтських фірм. Пани казали, як також багато робітників сподіювалися, що з приходом весни, з початком польових робіт, безробіття в Канаді зменшиться. Сталося ж якраз навпаки. Весна не тільки не сповнилася хоч частинно сподіваних робітників, а навпаки, вона ще агострилася положення.

Вінніпег, Келгари, Ді Пес, і інші міста західної Канади переживають безробітними, число яких далі зростає. У самому Вінніпегу в тисяч безробітних. Став безробітних безвихідний. Уряди допомоги не дають. Випадки самогубства між безробітними на порядку денному.

Таке в Канаді, в Злучених Державах, по цілому світі. Немає ні одної капіталістичної країни, де б можна було провести межі і сказати: в цій країні гірше, а в цій — краще.

У фашистській Італії, в соціал-демократичній Німеччині, під прапором американської доларової демократії й під "робітничим" урядом Великої Британії — всюди одні й те саме. "Робітничий" уряд МекДоналда, що хвалився своєю "знаменитою" програмою про усунення безробіття, на ділі збільшив його на півмільйона душ в порівнянні з минулим роком.

Пешаварський поділ неминуче відблизився на становищі в Лагорі, де вже зниклися гострі сутички з поліцією, і там запроваджено стан облоги. Повстання поширюється також на Сімлу — літню резиденцію віце-короля Індії, де теж відбулися завзяті вуличні бої і звідки так само вислизнули кілька тисяч дітей.

Знаменито, що англійсько-індійський уряд не може вирядити проти повстанців ніяких індійських солдатів, крім війська з племені гурка. Воно й зрозуміло: сікхи, які ще років 15 тому були найбільшніми ворогами імперіалістичного війська, тепер уже не стріляють на робітників та селян. Особливо незачинили ним сікхи підчас недавніх боїв у Калькуті. В Амрічарі, святому місті сікхів, де була відома квітнева різанина 1919 року, тепер перебуває активний центр робітничо-селянської партії, до якої належить також багато селян із племені сікхи. Тому що рекрут для індійської армії набирають переважно з селянства, зрозуміло, що кожний революційний рух серед селянських мас неминує дуже впливати на військо.

В обіймах цієї економічної кризи й революційних боїв міжнародні імперіалісти щалено готуються до нової світової війни. Воєна індустрія — однією, що працює повним ходом і має внутрішній і зовнішній ринок збуту.

В обіймах цієї економічної кризи й революційних боїв міжнародні імперіалісти щалено готуються до нової світової війни. Воєна індустрія — однією, що працює повним ходом і має внутрішній і зовнішній ринок збуту. Лондонська конференція обмеження зброєнь на воді вже всіма забута. Зараз же по її закінченні почалася гостра суперечка між Францією й Італією за планування на Середземнім морі.

Італія почала на спільні заклади будувати нових воєнних кораблів, а Муссоліні почав виголошувати воєнні промови. Чому це все робиться? Тому, що буржуазія вважає нову імперіалістичну війну за єдиний вихід із сучасної економічної кризи.

Але досвід минулої світової війни доказав, що не завжди війною можна успішно розв'язувати такі проблеми. Побіда Жовтєва революція, що на руїнах згнилого царату збудувала новий соціалістичний лад, революційна активність міжнародного пролетаріату, великі здвиги колоніальних народів — все це стримує імперіалістів від рішучого кроку.

Перше, ніж почати збройну боротьбу між собою, треба усунути з дороги грізну небезпеку, фортецю революційного руху, Радянський Союз, що величезними кроками соціалістичного будівництва перемагає всі труднощі і йде неуцільно вперед. Тому то боротьба робітництва кожної капіталістичної країни за кусок хліба тісно зв'язана з боротьбою проти нової світової війни і в обороні Радянського Союзу. Тому то вінніпегська поліція в першотравневій демонстрації першими скон-

фікувала підняти з написами: "Ми будемо обороняти Радянський Союз своїм життям" та "Геть з імперіалістичною війною".

В працюючих, як тих, що покиють працюють, так і тих, що не можуть дістати праці, повинна бути тільки одна відповідь всім капіталістичним визискувачам та їх соціал-фашистським прислужачам: організування безробітних, створення єдиного революційного трейд-юніонного центру під проводом компартії й безпощадна якшова боротьба за повалення того ладу, що спричинює отакі економічні кризи та імперіалістичні війни.

РЕВОЛЮЦІЙНА БУРЯ НАД ІНДІЄЮ.

Навіть за мирного часу проти британської демонстрації на вулицях Пешавару означала б поважну подію для британського імперіалізму. Тим більшої ваги набирають теперішні події в Пешаварі, що скоюлися серед загальної зрушення індійських мас проти імперіалістичного панування.

Пешавар — місто величезної стратегічної ваги, бо він лежить на північно-західному кордоні Індії, кілька миль від Афганістану, і є дуже важлива для Англії база для воєнного наступу на Афганістан, або на Радянський Союз. Англія віками бореться з незалежними племенами, що живуть на цій території, намагаючись поширити своє імперіалістичне панування на Афганістан. Але Пешавар багато важить ще й тим, що він є центр Пенджабу, тобто тієї провінції, звідки походять більшість салдатів-індуців імперіалістичного війська, яке обороняє країну. Отже, повстання в цьому місті має величезні наслідки.

Конфлікти, що зниклися останніми днями в Пешаварі, були гостріші, ніж у будь-якому іншому місті. Там повсталі маси спалили англійські пачерники, що намагалися пробитися на вулиці, зустріли МекДоналдові попки градом камінями й цегла та забили кількох англійських офіцерів і салдатів.

Пешаварський поділ неминує відблизитися на становищі в Лагорі, де вже зниклися гострі сутички з поліцією, і там запроваджено стан облоги. Повстання поширюється також на Сімлу — літню резиденцію віце-короля Індії, де теж відбулися завзяті вуличні бої і звідки так само вислизнули кілька тисяч дітей.

Знаменито, що англійсько-індійський уряд не може вирядити проти повстанців ніяких індійських солдатів, крім війська з племені гурка. Воно й зрозуміло: сікхи, які ще років 15 тому були найбільшніми ворогами імперіалістичного війська, тепер уже не стріляють на робітників та селян. Особливо незачинили ним сікхи підчас недавніх боїв у Калькуті. В Амрічарі, святому місті сікхів, де була відома квітнева різанина 1919 року, тепер перебуває активний центр робітничо-селянської партії, до якої належить також багато селян із племені сікхи.

Тому що рекрут для індійської армії набирають переважно з селянства, зрозуміло, що кожний революційний рух серед селянських мас неминує дуже впливати на військо. Отож можна майже цілком певно сказати наперед, що англійсько-індійський уряд не покладатиметься на сікхів, бо вони скорше приєднаються до революційного руху.

У Чіттагонгу англійське військо забилло 12 повстанців з тих, що підпалили арсенал. Скрзь у східній Бенгалії відбуваються арешти нібито за участь у чіттагонському повстанні.

Револьуційний рух шириться з міста на місто. Водночас індійська агентура британського імперіалізму всяко намагається розбити рух за незалежність. Агент віце-короля, лорда Ірвіна, сер Теу-Багадур Сапру, намагався що було в ньому сили, зібрати "поміркованих" ватажків на так звану "конференцію" всіх партій, щоб віділати делегатів на плен-

уму "конференцію коло крутого стола" в Лондоні. Щоб мати змогу інсценувати цю конференцію, уряд довго зводивав з арештом Ганді. Сапру скликав конференцію на 14 травня до Бомбею.

День-у-день виявляється також щільно співробітництво між релігією та імперіалізмом, особливо в тих заходах, що їх оце вжили обидві найбільші релігійні організації індусів та мусульманів. Індуська організація "Магасабга", що репрезентує індусів-помічників та ортодоксів, відбула 19-20 квітня свою щорічну конференцію й вибрала делегатів на лондонську конференцію, щоб боронити інтереси індусів від магометан. Магометани й собі відбули, за промовою відомого ватажка Магамеда-Алі збори, де "заламували" теперішній рух, як спробу забезпечити панування індусів над мусульманами.

Вони також постановили взяти участь у "конференції коло крутого стола", щоб боронити інтереси магометан від індусів. А-боронити різні інтереси мають, звично, імперіалістичні визискувачі та МекДоналдів уряд.

Але Магамед-Алі репрезентує магометанських поміщиків, промисловців та торговельну буржуазію. Тимчасом у Пенджабі та Бенгалії, тобто в обох провінціях, де магометани становлять половину людності, магометанська біднота бере участь у боротьбі за незалежність. А серед промислових робітників, звісно, зовсім нема такої індусько-мусульманської проблеми.

Найзаповітніша особливність теперішнього революційного руху є, крім повстань у містах, також зростання страйкового руху серед робітництва. Залізничники "Великої Півострівної залізничної" й досі страйкують, робітники інших залізниць вимагають збільшити зарплатню плати. Страйковий рух серед залізничників може поширитися на всю Індію. Робітники бенгальських джутових підприємств страйкують, ватажків їхніх профспілок заарештувано. Новий орган робітничо-селянської партії "Воркерс Віклі" в своєму останньому числі каже, що теперішній рух далеко впередивдів Ганді та національного конгресу, і вимагає оголошити загальний страйк по цілій Індії.

УКРАЇНСЬКА ПРЕСА НА РАДЯНСЬКІЙ УКРАЇНІ В ЦИФРАХ.

Одноразовий тираж преси на Радянській Україні становить чотири й пів мільйонів примірників.

Радянська преса — колективний організатор і пропагандист широких мас трудящих наочно відбиває ті величезні зрушення, що відбуваються в радянській країні. Цифрові дані про стан української преси до дня 5-го травня — це дані про дальший невпинний зріст української друкованої продукції — газет, книжок, журналів.

ГАЗЕТИ.

На Україні тепер нараховується 103 газети. Найбільша частина з них припадає на селянські газети — 42, потім ідуть робітничі газети — 23, комсомольські і піонерські — 14 і т. ін.

Разовий тираж всіх газет України становить щось із 4 1/2 мільйонів примірників. Газети, що друкуються українською мовою, мають 90% зі всього тиражу, газети російською мовою — 7%, і іншими мовами національних меншостей — 3%.

Цікаво відзначити величезне зростання тиражу селянських газет. Це пояснюється насамперед тим, що перейшовши до нових форм господарювання — колективістичних, селяни стали брати більшу активну участь у громадському житті, стали більше цікавитися громадсько-політичними питаннями. Газета "Радянська Думка" на Шевченківщині, тобто в околицях сільсько-колективізації, має тепер тираж 72,000 примірників. Такого тиражу не має жадна інша газета на Україні, навіть в промислових округах.

Така газета як наприклад, "Правда Придлучини" має тепер тираж у 24,000 примірників. Раніше її тираж не перевищував пересічно 4-5 тисяч примірників.

Центральна селянська газета "Радянське Село" має тепер найбільший на Україні тираж — 610,000 примірників. Характерно, що пізніше тому "Радянське Село" мало тираж в 310,000 примірників. Ця тенденція однакова для всіх селянських газет. За останні півроку всі вони за незначними винятками збільшили свій тираж майже вдвічі. Тепер на Україні є не менш як 20 селянських газет, що мають пересічний разовий тираж 20,000 примірників.

Зростають кадри читачів-селян. І безумовно, можна було б вважати за необмежені можливості дальшого зростання тиражу селянських газет. Проте, на жаль, ліміт цьому дальшому зростанню ставить поліграфія. Поліграфічне устаткування більшої селянських газет таке, що сподіватися на повне задоволення потреб селянського читача, на жаль, не можна.

Щодо тиражу робітничих газет, то він останнім часом майже стабилювався. Трохи збільшився тираж "Луганської Правди" і Сталінської "Диктанда насильства", що його проповідує Ганді. Індійські маси розгорнули наступ проти імперіалістичного визиску та поневолення на різних фронтах, і дарма що через різноманітність тих соціальних груп, які беруть участь у боротьбі, ще нема виразного формування соціально-економічних цілей руху, проте маси вже дали багато гарних прикладів революційного завзяття та прагнення визволитися з ярма імперіалізму.

Вимоги сформулює компартія Індії й дасть рухові потрібний провід.

Число заводських багатотиражних друкованих газет і їхній тираж зростають щодня. В цьому виявляється величезна активність робітництва, активність громадська і виробнична.

ЖУРНАЛИ.

Журналів на Україні видається 328, з них українською мовою — 278. Річний тираж усіх журналів становить 22,457,600 примірників. Проти минулого року тираж збільшився майже на 35%.

Проти торішнього збільшилось також і число журналів. Головне це збільшення припадає на літературно-художні, літературно-критичні журнали і журнали присвячені прикладним знанням. Число таких журналів збільшилося майже на 22%. Ця цифра наочно ілюструє зростання культурного рівня українського читача, прагнення робітника і селянина поповнити свої технічні знання, ознайомитися з актуальними проблемами радянської культури.

КНИЖКИ.

Одночасно з зростанням періодичних видань, зростає також і число і тиражі не періодичної продукції — книжок. До 1-го січня 1930 року на Україні видали 6,665 назв книжок, що дає збільшення проти 1928 р. на 23.1%. Тираж книжок збільшився на 74.2%, і становить 31,315,000 друкованих аркушів.

Найбільш видається масової і соціально-економічної літератури. Книжка стає істотною потребою робітника і селянина, предметом першого важку. Отже, книжка повинна бути дешевою і приступною для широкого робітничо-селянського споживача. Радянські видавництва — на це зварили. Замість 89.5 коп. раніше, минулого року кожна книжка пересічно коштувала вже 75 коп.

Останнього часу величезною темпу і розмаху набирають заводські друковані багатотиражні газети. Тепер на підприємствах за неповними підрахунками є 210 друкованих газет. Крім того, є ще 134 друкованих газет студентських, військових, по установах тощо.

Найбільша частина заводських друкованих газет має тираж від 2 до 5 тисяч примірників. 70% всіх цих газет виходить 6 разів на місяць. Є одночасно і щоденні друковані газети. Це Макіївська газета "Домна" і харківська "Молотарка".

Цікаво відзначити, як швидко відгукується ці друковані газети на зободені питання виробничого життя. Харківська "Молотарка", що владіється на заводі "Серп і Молот", виходила кілька разів на місяць. Але на заводі виявився прорив промфінляну. І от ця газета починає виходити щодня, щоб збудувати робітничу думку, щоб допомогти робітникам цілком і повністю виконати промфінплан. Так само газета "Гудок" на Міжозавальському заводі ім. Андре Марті замість 6-ти разів на місяць виходить тепер 15 разів.

Китайська компартія на варті інтересів трудящих. За словами газети "Пекин енд Танзіан Таймс" в Тяньшанському районі на заклик компартії організовано "лісовий похід". Підчас походу вирубано понад 200,000 дерев.

Газета публікує відозву Тяньшанського комітету китайської компартії і китайської комсомолу до салдатів і поліцаїв у зв'язку з організацією "лісового походу". У відозві зазначається, що трудящі Тяньшанського району не мають ні палива, ні рику. Трудяща людність живе в великих злиднях в той час, як імперіалісти забирають землю, щоб садити дерево, а їхні гомінальдівські поміщики допомагають їм у цьому, всліваючи гноблячи трудящі маси. Відозва закликає робітників, селян і салдатів встановити в Китаю радянську владу. Агентство "Азятік" в Тяньшані повідомляє, що в зв'язку з масовим походом лісу, заарештовано одинадцять комуністів, яких відраджено до Тяньшану.

30,000 німецьких робітників відійшли від ЦЕРКВИ. Велика група пролетарських безвірників Берліну виїхала до Бранденбургської провінції для пропаганди. Це перший випадок в історії німецького антирелігійного руху, коли місцькі безвірники провадять антирелігійну пропаганду на селі.

У церковних колах подорож викликала переполох, тим більш, що рух протесту проти антирадянського хрестового походу спричинився вже до відходу від церкви понад 30,000 робітників. Голова лютеранської церкви Дібеліс С. звернувся з особливим відозвою до релігійних сід, заклинаючи їх до "оборони релігії проти безвірницької пропаганди".

НЕБЕЗПЕЧНИЙ ПОЕТ. Львівське городське старство не дозволило кооперативу "Робітничий Театр" у Львові уладати святочинний вечір у честь Шевченка в дні 21 квітня. Заборона мотивована оглядаючи на порядок і публичну безпеку.

Які питання стоять перед дивізійною конвенцією залізнодорожників

ЧИ МОЖЕ АМЕРИКАНСЬКА ФЕДЕРАЦІЯ ПРАЦІ РОЗВ'ЯЗАТИ ЦІ ПИТАННЯ.

Піврічна конвенція 4 дивізій залізничного департаменту АФП відбується у Вінніпегу в місяці червні. Вона відбувається в часі гострої внутрішньої кризи в канадійській економіці, в якій рідкощі нарівні з індустрією доходять до критичної глибоки 1921-23 рр. Між робітниками ця криза відбивається в формі масового безробіття, частинної праці і обнищення життєвого рівня. Між фармерським населенням вона відбивається в крайніх злиднях, моргеджевих форклоажерах, які примушують сотні фармерів покидати фарми та йти до міст збільшувати ряди безробітних і зі своїми поняттями про приватну власність, приминати таку заробітну плату, яка є далека від теперішнього життєвого рівня.

Дивізійна конвенція в квітні 1928 р. відбувалася в часі, коли капіталістична продукція побила всякий попередній рекорд так в кількості випroduкуваних товарів, як і в зисках, і коли кожний був під впливом "проспериті". Чисті доходи в 1927-28 роках сінсарської і сінсарської компанії перевищили всі попередні рекорди. Компанія Сінар зареєструвала чистий дохід в 58 мільйонів доларів, який розділено між її шервочами. Шапові робіт-

ПРОГРАМА ФЕЙКЕРІВ І СОЦІАЛ-ФАШІСТІВ.

В цьому періоді трейд-юніонів бюрократія на спілку із залізнодорожними урядниками наразилася перевести цілий ряд хитрих планів, обчислених на те, щоб ще міцніше прив'язати шапових робітників до вола капіталістичної продукції і більших зисків. Видача сінсаром бондів на суму \$60,000,000, з яких \$5,000,000 відложено для закупки робітниками, як "заохоти до шадження", була вихвалювана трейд-юніонними фейкерами попри самі небеса. Існувало переконання, що захоочування шапових робітників купувати ці бонди зможе зацементувати ті діри в "Бі енд О" плані, які остаточно не встигли переконати їх про його безсторонність і справедливість. Впав з цим іде медична клініка і інші хитрі плани, при допомозі яких є надія зміцнити "маєткове поняття" шапового робітника і тимсамим звести до мінімум можливості бунту проти визиску.

План примусово юніонної асеруації, що його придумав Мет Вол і бюрократія з Американської Федерації Праці, зібрав також заведений у відділах шапових цехів 4 дивізії. Наперекір фактів, що секції шапових робітників відкинули його величезною більшістю, напір трейд-юніонних фейкерів відносно цієї справи є дуже жадний і вони не жалують зі своєї сторони ні часу ні грошей, щоб переконати рядових членів, що така асеруація є "здоровою і конструктивною". На конвенції шапових робітників в Злучених Державах допускється на платформі "табування" асеруаційних агентів і вони говорять про користь юніонної групової асеруації з таким запалом, що делегати прямо слухають їх з заперечним відходом. Тут знову бюрократи стараються викувати нове зведено для лапшу, який має зв'язати шапових робітників. Періодичне зменшення членів, як є неминучим наслідком факту, що робітники починають застановитися над зрадою фейкерів і їхнього шлякитого піддання капіталістам, примушують трейд-юніонних урядників шукати інших способів, щоб затримати свої позиції і загнати цілі локалі до примусової асеруації — є фактом, який може зробити

ВІД РЕФОРМІЗМУ ДО ФАШІЗМУ.

Період між конвенціями не був тільки періодом, який фейкери використовували на вирахід фінансового і ідеологічного сілця, в яке мали попадати шапові робітники. Опозиція до поданих і наробити юніон обчислених метод дивізійної ескекутиви, як також і головної ескекутиви, заманifestувала себе в деяких місцевостях і примусила цих фейкерів вийти наверх. Тим способом опозиція здемакувала їх перед очима рядових членів і показала їм всю що реакція в її правдивий світлі, як агентів панської класи. Діяльність головної ескекутиви Бродергуд Рейлвей Кармен оф Америка в справі відбирання чартеру едмонтонському локалю ч. 448 і зрештою організування згаданого локалю на тій основі, що виключено боевых членів, які протидіяли реакційній політиці, а опися вдала-дана Сінаром з роботи т. Лейкмена, є тільки ознакою, як далеко ці соціал-фашисти йдуть в своїй вірній службі панській класі. Лейкмен був завжди великим ворогом, реакціонерів і боровся за справу шапових робітників на багатьох конвенціях. Крім того він постійно був в шоденній боротьбі робітників. Сінар пробував кілька разів позбутися його; випадок з Корбетом, членом так званого Даюінг Протектив Борду, який домагався, щоб Лейкмена відкинули з "кооперативного ко-

СИМПАТІЯ ДЛЯ БЕЗРОБІТНИХ.

Колі тисячі шапових робітників зістали викинені на смітний радні капіталістичної реанализації і зростаючої експлуатації; колі, обличчя сінсарської компанії про "стабілізацію заняття" на підставі "Бі енд О" плану зістали розбиті на кусинки масовим безробіттям; колі соціал-реформісти пробували у Вінніпегу і інших місцевостях тримати шапових робітників окремо від загальної маси безробітних, — ці диві-

СИМПАТІЯ ДЛЯ БЕЗРОБІТНИХ.

зізнійна ескекутива, ні головної урядники, ні фейкери шапових трейд-юніонів, не кинули навіть напідмиселі в обороні життєвого рівня безробітних шапових. Ціла їхня робота обмежувалася на висловованні "симпатій" або на принагідній колекції для нещасних робітників, зв'єдених до стану крайньої нужди, перед якою вони прирекли їх "боронити". Наперекір історичній лекції, яку сотки шапових робітників

ЧИ МОЖНА УСПІШНО СТІНУТИ ЦІ ПИТАННЯ.

Шапові робітники застановлюються над тим, чи можна минулорічні питання, які так глибоко ввійли в життєвий рівень робітників, успішно стрінути такою програмою, як так ясно характеризувала провізник 4 дивізії? Кожний шаповий робітник, який має хоч одну унію робітничої честі, відповідь, що ні. Але під нагайкою економічного страху і психології, що каже йому надіяється на роботу, він все таки не перестав надіяється на "краще". Рівночасно трейд-юніонні бюрократичні урядники на спілку з дивізійною ескекутивою і з Залізнодорожним Товариством Канади будуть ко-рестити з тої надії і брати за неї готівку та її собі надіяється, що та частина людей, яка вдоволяється бути власником самих надій, не так скоро освідомиться і забачає повної плати за свою працю. Та по-мимо цієї небезпеки шапові робітники мусять збудитися з лєтартічного сну і вийти з програмою таких домагань, які відповідають потребам так безробітних, як тих, що працюють. Кожний шаповий цеховий локаль мусять дати інструкції своєму делегатові, щоб він попірав:

ДОБРИЙ ПАТРИОТ.

Арештували і до визичи у Львові приставили Вол. Могильницького, директора "Полювотів Каси задаткової й Шадничої" в Ширці. Поки що в'язано, що в касі недостало 150,000 золотих. В. Могильницький хвилює до дирекції це перед війною. По війні дібрав собі до дирекції таких людей, що млі господарити безконтрольно і тим завів касу на край руїни.

Безумовне прийняття до праці всіх нагнаних членів 448 локалю Бродергуд Рейлвей Кармен оф Америка і невідкинутих членів цієї конвенції.

Повне відкинення апарату "Бі енд О" в сінсарській системі. Безплатну державну асеруацію від безробіття, якою мають заряджувати вибрані комітети

Ліші спроби ізолювати безробітних шаповиків від решти безробітних мас, при допомозі вислововань симпатій, рівняються їхнім спробам завести сінсарських шапових робітників в пастку "Бі енд О" плану і таким способом втоїти грунт під своє довше панування.

З одної сторони вони пробувають в пастку "Бі енд О" плану і таким способом втоїти грунт під своє довше панування. З одної сторони вони пробувають в пастку "Бі енд О" плану і таким способом втоїти грунт під своє довше панування. З одної сторони вони пробувають в пастку "Бі енд О" плану і таким способом втоїти грунт під своє довше панування.

Виркере Юніті Ліг оф Канада.

Виркере Юніті Ліг оф Канада. Виркере Юніті Ліг оф Канада. Виркере Юніті Ліг оф Канада. Виркере Юніті Ліг оф Канада.

Виркере Юніті Ліг оф Канада.

Виркере Юніті Ліг оф Канада. Виркере Юніті Ліг оф Канада. Виркере Юніті Ліг оф Канада. Виркере Юніті Ліг оф Канада.

ЕРІХ МАРІА РЕМАРК На західному фронті без змін

В цьому числі "Укр. Роб. Вістей" починаємо містити розкринану по цілому світі й переложени вже на рідну мову книжку німецького жовніра Е. М. Ремарка "На західному фронті без змін", книжку, що на ній, як каже в передмові К. Радек, "капіталістичні видавництва заробляють мільйони", на яку "мільйони учасників війни гаряче відгукуються", в якій німецька комуністична преса, признаючи "революційно-зане значіння картин", каже авторові: "мерців оплакуеш, живих не кличеш" — отже починаємо містити книжку, прочитавши яку "пролетарська свідомість по своєму приймає картину війни, що її так переконливо змалював Ремарк". Книжку цю читається з захопленням і вона в кожного робітника чи фармера викличе тільки огиду до війни, до тих страшних жертв, що їх війна забрала, до тих тяжких мук, що вона людству спричинила. Але перед тим, як друкувати цю книжку, ми містимо передмову до неї К. Радека. Прочитавши цю передмову — кожний читач нашої газети сприятиме змалюванню в книжці картини війни зі свого пролетарського боку і ще раз переконється, що війна, яку міжпародній імперіалізм знову готує людству, є страшне дихо, яке треба поборовати всіми силами.

ПЕРЕДМОВА.

Вогневою бурєю пройшла війна над світом. Ця війна залила землю з трини її від Месопотамії до Бельгії, від узбережжя Північного моря до Тихого океану. Загинув добрий десяток мільйонів людей, десятки мільйонів стали каліками. Навіщо? Чому? Робітничі маси Радзівського Союзу відповіли на це питання поваленням царату й буржуазії. Мільйони робітників у Європі намагалися піти слідом за ними, значаючи повстання, бунтуючи проти привізників війни. "Війни більш ніколи не буде", — кричали дрібнобуржуазні пацифісти. "Треба зніщити капіталізм, щоб більше ніколи не було війни", — відповіли революційні робітники. Дрібнобуржуазні пацифісти, промовляючи перед війною від маленької кулки Італії, тепер охоплені собою мільйони мас дрібнобуржуазній капіталістичних країн. Не забачаючи наївності й націоналістичних тенденцій, основна маса дрібнобуржуазні втомилася від війни, її понав жак кривавої різанини. До 1914 року вона вірила, що перемагає політшасть її становище, розгорнуто перед нею нові перспективи. Тепер же, з досведу останньої світової війни, вона зрозуміла, чи, у всяким разі, відчужає що вона — тільки одна із жертв війни. Тимчасом велика імперіалістична буржуазія, підготовлюючи нову війну, начебто тпана до неї стародавнім фатумом, вимагує білим прапором миру, розпиймається в коханні до миру, утворює в Лізі Націй церкву світової брехні, присягається в Келогові пакті кривоклятвою миру. "Пацифістська" політика імперіалістів є маскування, уступка настроям і почуттям дрібнобуржуазії, що надто ажраво позначаються в сучасній німецькій атературі про війну. Тут, кривється одна з причин величезного успіху таких романів, як "Принци бравого салдата Швєчка" Гаушека. "Справа сержанта Грінш" Цвайга, "Війна" Райна, "Салдат Зурен" Врінга й, нарешті, "На західному фронті без змін" Ремарка. Всі ці книжки мають багато спільного. Вони відбивають жах дрібнобуржуазній супроти війни й її нездатність правильно висвітлити причини її суті війни. Мишуд дивиться на капіталістичний лад, як на якийсь всестенський гомосексний казан. Він не розуміє, несеї тонкої системи імперіалізму. Війна є дичий імперіалізм. Ї організували, за допомогою коронованих бланків і неадекватних дипломатів, трестів, картелів й банків. Дрібнобуржуазна думка не має сили позирнути в такийлі залізничний шпалескорюваннх корольв світу. Вона не має змо-

ги показати руку, на серце капіталістичного ладу й силою биття цього серця виміряти найбільшя катастрофи. Ці люди ввійшли в війну сліпими, і кров, що залляла їхні очі, не дала сили їхньому зорю. Місцеві дрібнобуржуазні неспроможні змалювати картини виникнення війни. Відповіли на запитання за привізників війни в місцевості не даю. На це запитання зможе відповісти тільки література, що шукає правди в документах дипломатичних канцелярій. Війна була війною техніки. Змалювати її картину — це змалювати обличчя капіталістичного ладу під багровими плямистий до заподів ставового тресту, білігетеского сталеної картелі, заводів Вікєрса та Армстронга, Швайгера — Крезю, Крупа й Скюд. Війна була війною величезних організацій, організаций переселення народів, що перед ними бландув переселення тунів і готів. Дрібнобуржуазна думка не могла усвідомити значіння цих історичних подій. Ця війна була війною тасел, війною отруєння мільйонів хазіще патріотичної брехні. Ніколи барани не описували, як їх женуть на чикагськя різниці. Не спротагаючись навіть заходитися коло висвітління причин і сенсу війни, дрібнобуржуазна література спробувала тільки дати відбиток цієї величезної бурі в пикляній волі людської долі. Гаушек дає її в описі прилоз чеського Салго-Пансо, Цвайг розповідає, як розмолото маленьку шпашку — руського полоненого — жорнами війни, Врінг обнімає військовоу тему до бунтеного сирото рівня, Ремарк розповідає про долю маленького загону гімназистів, що їх понав на війну шкільний учитель своїм заклямом до їхньої патріотичної чести. Кожний із залізничних письменників на свій кшталт одсвідчує цей маленький шматочок історичної трагедії. Гаушек — громадянин богемий, напіванархіст, що несправді австрійську бюрократію та мілітаризм, — дає невмірущу карикатуру війни. Цвайг бачив війни очима гуманного інтелегіта, що з війни шукає кризу своєї думки на людські мукі. У нього не вистачило сили дивитися на людську — гармаче месо, у якого вистачило тільки нерви, щоб показати, як колесує людину гієйскава, бюрократична машина. Висше за їх обох стоїть Ремарк, що навіть свій загін просто в опису. Ремарк дає незбутні картини бою, картини життя зничівних салдатів у шанці, у запілі, на "відпочинку", у військовому шпиталі, картини, як вони внутрішньо вичерпані й несподіяно горити про свої страждання вертали до матерів на відпочинку. Читаєш його книжку стискаючи кулаки й почувуючи,

ПЕРЕДПЛАЧУЙТЕ!

ЧИТАЙТЕ І РОЗПОВСЮДНОП-ТЕ ТАКІ ЧАСОПИСИ Й ЖУРНАЛИ "УКРАїнські РОБІТНИчі ВіСТі" — одиний український робітничий часопис в Канаді, виходить три рази на тиждень. Передплата: \$4.00 на рік, \$2.00 на півроку. "ФАРМЕРСЬКЕ ЖИТТЯ" — одиний дієсно фармерський український часопис в Канаді, що боронить інтереси пращючого фармерства. Передплата: \$2.00 на рік, \$1.00 на півроку. "РОБІТНИЦЯ" — одиний журнал в українській мові для працюючого жіноцтва, виходить два рази на місяць. Передплата: \$1.50 на рік, \$0.80 на півроку. "СВІТ МОЛОДІ" — одиний журнал в українській мові для української роб.-фарм. молоді, виходить три рази на місяць. Передплата лише 50 центів на рік. Передплату на повні часописи й журнали посилайте або на імя кожного часопису окрема, або на імя й адресу: WORKERS AND FARMERS PUBLISHING ASS'N., Ltd. Cor. Pritchard & McGregor Sts. Winnipeg, Man. Відновляйте передплату на "Укр. Роб. Вісті"! Не забувайте про пресо-вий фонд одинокої української робітничої газети в Канаді!

ТОВАРИШ РОБОКРН!
Поміть до своєї сторінки з фабрик, з майнів, ація, залізниць, фармів і від організації. Поміть з усіх усюдів і про все!

Сторінка Робітничих Кореспондентів

ТОВАРИШ РОБОКРН!
Поміть свою газету між робітниками у фабриках і підприємствах. Зробіть свою сторінку справляючою трибуною трудящих мас!

У БОРОТБІ ЗА СВОБОДУ СЛОВА У ФОРТ ВІЛ'ЯМ, ОНТ.

Форт Віл'ям, Онт.

Розкромлення першотравневої демонстрації у Форт Віл'ям і засуд на визначені наших чотирьох товаришів і товариши, заставило робітників більше думати й ревновати на становище міської влади й поліції. Провід в цій фелде Комуністичної Парті Канади й Ліга Комуністичної Молоді. Треба підкреслити, що Ліга Комуністичної Молоді в цій дієвості проявляє живу діяльність. Вона скликає одне за одним масові віча під голим небом і промовляє до робітників і робітниць.

22 травня на ризі вулиці Колдок і Сіммонс ЛКМ скликає масові вічі. Присутніх було понад 400 робітників і робітниць. Промовляли в англійській мові т. Кері, Паргет і т.в. Гілберт, в українській мові промовляв т. Семенов. Промови говорили про погромницьке повелення федеральної поліції на 1 травня, відмовку поліції та місцеву владу за їхні репресії на 1 травня. На тих мітингах промови виконували робітникам класову боротьбу та потребу робітничих організацій. Комуністична пар-

газети всі свої досягнення і має стійкість. Газета того дня випускала на 78 сторін.

Безробітні пішли до управителя стору з проханням, чи він не міг би дати їм роботи. Управитель сказав, щоб вони забралися, бо тим знеславляють таку компанію. Тут теж покликано поліцію, але вона нічого не зробила робітникам.

Становище робітників жалюгідне. Під проводом компартії, яка є єдиною організацією, що веде провід безробітних і захищає їх до єдності організацій безробітних вже наслідують поверх сімсот членів і з кожним днем їй рідні збільшуються.

Напередодні провінційних виборів лейборити з кана-

дівської партії праці набрали води в рот і не дають про себе чути, але за кілька днів вони вийдуть на верха і будуть вкадувати, який то добробут вони привнесуть безробітним, наколи вони будуть вибрані до уряду. Робітники вже не дадуться адури, бо вони пізнали вже самі на собі опей "добробут".

В надходящих виборах всі робітники, які мають право голосу, повинні голосувати за кандидатами компартії, яка дійсно дає про добробут всіх працюючих.

В келгарській околиці є кандидат компартії т. Дж. О'Сліван і робітники повинні вибрати його.

П. Гілана міністра праці, а ті дали відповідь, що вглянуть в справу і постараться розв'язати як найкраще положення тутешнього безробіття. Отак кінчиться кожне домагання голонних на працю робітників.

Але такими обіцянками можна лише дітей тишити, а не маси голодних здорових робітників. Вони знають, що їм ніде їзати, бо цей "добробут" скрізь по цілій Канаді і тому рішили постійно до кінця й чекати рішучої відповіді. Бохочець хліба, який безробітні достають денно від міста, не вистачить на прожиття. А хочуть вони знати, як робітникам злітяться на хліб і аловленні рибі, хай рідше самі поборують таких гараздів. Робітники сплять по корчах, по парках, бо хазяї не хочуть держати, коли немає в робітника грошей. І так безробітні коротають свій нещасливий вік в надії, що дідуться праці!

Вже піднесли минає, а ніякої полетці як не було так і немає. Кожного майже дня відбуваються мітинги безробітних, ніраз і два рази денно, а комітет приходять з тими самими відповідями: — Пані кажуть, що не дістали ще ніякої відповіді від міністра праці. Комітет просить працює стору в його склад увійшов старий епідеміолог майнер в Веїн, Алта, тов. Дж. Денне. Товариш переживав такі часи і знає, що від тих панів можна дістати лише гарну облянку. Отак представляється положення безробітних в нашій місцевості.

Гай! гай! А де ж той проповідник панам та їхнім агентам отой канадській добробуту? Де ж ті гаразди і файні зарібки, про які стало трубулять буржуази й потюрівські газети?

Правда, вони знають робітників лише тоді, коли їх можна обдурияти з них пилі кров.

Отак товариші, робітники. Нам гнетуть і жнуть зарплату в мотилу не лише капіталісти всіх буржуазних країн, але і в свої власні паразити, шкідливці, які хочуть стати панами коштом нашого поту, нашої праці. Нам ніхто не допоможе, ні пан, ні агент, ні Свістун, Стрешини, ні ті, що організують стрілянці і леґіони не можуть боги й царі, але ми зобудемо силу самі, коли ми всі як один зіллємося у велику одну сімю пролетарів, коли всі будемо стояти в робітничих рядах, і де б ми не були, а ким не стрілилися б, будемо обороняти інтереси працюючих, будемо цікавитися робітничим рухом та читатимемо робітничу пресу й літературу.

П. Гілана міністра праці, а ті дали відповідь, що вглянуть в справу і постараться розв'язати як найкраще положення тутешнього безробіття. Отак кінчиться кожне домагання голонних на працю робітників.

В ДЕНЬ ПЕРШЕ ТРАВНЯ ТРУДЯЩІ ЕДМОНТОН ВИЙШЛИ НА ВУЛИЦІ В ШЕРЕГАХ.

Едмонтон, Алта.

Велика маса робітників і робітниць зійшлися разом на Перше травня, щоб спільно виявити свою силу перед своїм класовим ворогом. Ще ніколи трудящі в Едмонтоні не йшли з таким великим запалом святкувати Перше травня, як цього року.

Вороги наші думали, що робітники та робітниця, зламами страшим безробіттям, з поможими жодулками не вийдуть демонструвати в той день, в якому пролетарі всього світа виходять в шергах на вулиці щоб дати собі руки і плече-плече вступити в боротьбу проти смертельного нам ворога, капіталу. Але вороги наші помилилися. Бо робітники та робітниця величаво святкували Перше травня. Інтернаціональна публіка нетерпеливо ждала відкриття свята. Вечером в 7.30 год відкрили свята тов. Касін, членевна публіка закричала: "Хай живе Перший Май".

По відкритті свята забрав слово тов. Фарбей й широкого перемовив день Перше травня. Назав похулає команда: — Товариші, ставайте в ряди! Чувірами вперед!

Посунулася густими рядами бадьора пролетарська маса вперед. Заяснів червономі букварем "День Першого Травня", а за ним даліші написи: "Геть з капіталом! Геть з імперіалістичною війною! Хай живе Радянська влада! Праці або воно удержання! Геть з навчанням мілітаризму по школах! Ставайте в ряди Комуністичної Парті Канади!" й інші. Коли посиділи ряди виходили з Маркет Сквер то показалося, що в демонстрації взяли участь 2,000 робітників і робітниць. Дорогою намагалися вороги трудящих прирвати автомобілями густі наші ряди, але їм ані разу не вдалося розділити їх. Поліція, яка була на поготові, по всіх вулицях, куди машпували два батальйони прелетарів, не торкалася демонстрантів. По дорозі згушували наші ряди робітники з під мурів так, що з чіток поробилися шістьки і вісімки, а коли вже заходили назад в Маркет Сквер то наші ряди збільшилися до 3,000 демонстрантів. Великим перетом обходила демонстрація в Маркет Сквер так, що перед сформували на середині широкої площі, а задні колони вже доповняли її. Загріла же музика "Червоної Прапор" а потім серед густої сірої маси промовляла беснучи.

Перший бесідник по демонстрації говорив молодий тов. Мандюк, вкінючи товариші, щоб вступили до Ліги Комуністичної Молоді. Другий бесідник був тов. Фарбей, що говорив про безробіття, та "набижавочу імперіалістичну війну, якою капіталісти хотять знити Радянський Союз. Третій бесідник тов. Кіановський в своїй промові змував уважитися Перше травня в українській мові, та ганьбив діяльність петлюрівщини та всіхкх зарідників робітництва. На шість і природо нам спрятали день Перше травня. Вечер був тихий майський. Таке стало по вулицях, тільки тов. бесідники було чути, що немор хвили на морі відради у високій мурі і широкими вулицями дували дилеколоско.

Цьогорічне демонстрація на Перше травня дала доказ влосним порогам, що наші ряди з кожним днем збільшуються. Цьогорічне Перше травня припало язраз вчас, коли перемага будівництво Радянських Республік стали всіма капіталістам і вони готуються до війни з першою на світі радянською державою.

Промовляло п'ять бесідників, а то від компартії, КРОД, ТУРФДім й організації безробітних і Н.Н.П.

Найкраще враження на присутніх зробила промова комуністичного бесідника тов. Форкіна, якого промову привітали зібрані буржо оплески. Також кожну його відповідь, яку він давав в часі запитань, оплескували з задоволенням.

В часі запитань зачала м. пр. протестувати бесідники Н.Н.П., який не подобалося, що промовіть Ф.К.К. звелував присутнім до задоволення.

В часі запитань зачала м. пр. протестувати бесідники Н.Н.П., який не подобалося, що промовіть Ф.К.К. звелував присутнім до задоволення.

В промовах обговорювалося питання безробіття, війни, значення Перше травня, організації ТУРФДім і КРОД, відповідь на питання капіталістичної системи і нового соціалістичного ладу, ділі збудували в себе робітники Радянського Союзу.

Свято випало хоз не дуже успішно щодо чистих пролетарів, але воно відликали ширій задух у присутніх іди потреби класової боротьби.

ПЕРШЕ ТРАВНЯ В БРЕНДОН І РОЗДЕЙЛ.

Роздейл, Алта.

Стараним братиш організації ТУРФДім і РЗТ ми, робітники і робітниця, відсвяткували перший раз в нашій місцевості робітниче свято Перше травня.

В семій годині ввечером отворив зібрання т. О. Медик, вказуючи на значення свята, а відтак покликав т. С. Якубовського, котрий в своїй промові похвалив присутнім по почетку Першотравневого дня і дальній його дії. Співуючого похвалили т. В. Ліва, котрий похвалив нам ширше про користь цього свята для працюючих весте світа. Опісля розмовів нам про значення цього свята т. В. Мартинчик, котрий в довгий промові розповів нам про робітничий рух по усюму світі.

По скінченню бесідників присутні обговорювали різкі питання на тему свята і розійшлися додому.

С. Якубовський, робкор.

Промовляло п'ять бесідників, а то від компартії, КРОД, ТУРФДім й організації безробітних і Н.Н.П.

Найкраще враження на присутніх зробила промова комуністичного бесідника тов. Форкіна, якого промову привітали зібрані буржо оплески. Також кожну його відповідь, яку він давав в часі запитань, оплескували з задоволенням.

В часі запитань зачала м. пр. протестувати бесідники Н.Н.П., який не подобалося, що промовіть Ф.К.К. звелував присутнім до задоволення.

В промовах обговорювалося питання безробіття, війни, значення Перше травня, організації ТУРФДім і КРОД, відповідь на питання капіталістичної системи і нового соціалістичного ладу, ділі збудували в себе робітники Радянського Союзу.

Свято випало хоз не дуже успішно щодо чистих пролетарів, але воно відликали ширій задух у присутніх іди потреби класової боротьби.

ПОВЕРХ 4 ТИСЯЧІ ГОЛОДНИХ БЕЗРОБІТНИХ В КЕЛГАРИ ДЕМОНСТРУЮТЬ.

Келгари, Алта.

Протігом минулих трох тижнів армія безробітних зросла до нечуванних розмірів у цій порі року. Зараз вулицями Келгари ходить як ніч так велик повіх 4,000 робітників, які не мають де покласти свої голови, щоб переночувати, не мають що їсти. Міські власти нічого не хочуть робити, щоб заощадити ціми голодними хударими.

Недавно тому мейор міста опублікував у пресі, що дасть велику поміді своїм стору, щоб депортувати всіх тих, які не годяться з цією системою (маючи на меті комуністи) і на другий день згодом повіх робітників не комуністи, домагачес депортації, але мейор відмовився від своєї заяви, мовляв, чому то не згодомуються центрально-європейці.

Голодні робітники властуються демонстрації шодня.

Після першотравневої демонстрації поліція сказала, що дозволила демонструвати з пермитом. Безробітні дістали пермит і влаштували демонстрацію, в якій взяло участь повіх 2,000. На другий день поліція відмовилася дати пермит й заявила, що не можна більше демонструвати. Така пересторо-

га не спинала безробітних і вони таки встроїли демонстрацію й то таки головною вулицею міста.

І таке буває кожної днини. Робітники погружуються у великі гурти по кількадесят і так ходять вулицями цю ранку, а понодунці відбувають масові мітинги перед бюро праці під проводом компартії.

"Добродійні" буржуазні організації кличуть поліцію на поміч.

Є тут велика буржуазна "добродійна" організація, що носить назву "Соціалїй", яка має видавати безвартісним харчі і шмаття. Коли робітники навистили цю організацію і сказали, щоб дали їм їсти, бо вони вже по три й чотири дні нічого не мали в роті, тоді управління сказала, що нічого не дає і наcoli безробітні звідти не відступляться, то вона поклече поліцію. Голодні робітники сказали, щоб кинькала. Коли прибула поліція й сказала робітникам виходити, безробітні відмовилися і домагались їсти. Однак, вони нічого не дістали, бо ті організації не створені для носення помоді голодним і одертим робітникам.

8 нагоди отворення свого великого стору, Годсон Бей компанія опублікувала в шоденній

"ДАВАЙТЕ НАМ ПОВНЕ ВТРИМАННЯ АБО ПРАЦЮ!" — КЛИЧУТЬ БЕЗРОБІТНІ ДІ ПЕС.

Ді Пес, Ман.

Читаючи робітничу пресу довідуємося, що страшим безробіття, яке панує по всіх буржуазних країнах, не залишило і нашої демократичної країни, вихвалоюю панами добробуто Канади. По всіх містах і містечках стоять великі армії голодних, босях, нуджених і незабачених робітників перед брамами фабрик і офісами, дожидаючи від синих панів щільні місяцями праці. Десятки тисяч нещасних жертв капіталістичним і бідним фармеюрам їде навустріч загрозга голоду і різких слабостей. Вей вони бажають працювати і живити надією, що страшна криза безробіття проміне, а тут голодний шдунок кличе: — їсти!

Десятки тисяч нуджарів в надії, що пан купить останки їх невизначених сил, тиняють місяцями по брудних вулицях міст і містечок без цента, не їдять місяцями теплої страви, не мають де голови приклонити, сплять в публичних парках, корчах, дярбах, а в багачах з їх голодують вдома жінки і діти. Однаже, цієї сумної картини не бачуть і не відчувають ті, що завдяки їм, яким справедливий добробут цієї країни дає змогу на шумне, веселе, повне різких задоволень і розцустити життя.

Це глум і сміх капіталу над бездомним, бездєльним, босям і голодним пролетаріатом, якося домагання на життя буржуазія зустрівача поліцейськими клубами й турмами. Вертається жахлива і сумна картина з 1915 р.

Криза безробіття заглянула цього року і до нашої місцевості на півночі у Ді Пес, Ман. Щоби зарідити місцевому безробіттю, скликано в четвер, 16 травня, в 2 год. пополууді масові збори всіх безробітних. Саял збор. Роб. Дому не вміщала всіх безробітних. На мітингу були робітники різних національностей найбільше слов'янських. На мітинг промовляли товариші Заболоцький і Карп Баран. Вибраний комітет з 5-ох товаришів мав вручити їм приготовлені резолюції мейорів міста, Стивоті. Сейчас по мітингу повіх 5 соток робітників уставилися в похід і з написом "Праці або хліба" демонстративно прийшли під будинок міської управи (корт гавз). Під будинком причулися і ті безробітні, які ще боялися, а деякі встидалися їти в рядях безробітних. Деяких здержувало це, що вони старі канадійці не можуть демонструвати з імігрантами, бо їх місцеві жителі знають, другі знов не пішли тільки тому, щоби не змішалися з них аналоми, але, коли побачили, що більшість відважніша від них, відішли й вони з ріжких азутин і збільшили армію безробітних близько до 800 учасників.

Делегация безробітних вручила домагання мейорові міста Стивоті, а він відповів, що зробить, що в його змозі. Мовляв, вишле телеграми і постарється відкштити місцеве безробіття. Але, як последиця каже: "Обіцав пан кожух, тепле його слово". Так воно і тут. Телеграма апелує до Т. В. Бирда і

А ГОЛОДНІ БЕЗРОБІТНІ ИДУТЬ ДЕНЬ У ДЕНЬ.

Вінніпег, Ман.

На 14 травня я працюю на сіпярській ярді в Торонто й бачив, як безробітні цілими гуртами ходять і питають за працю. Форманам вже не хочеться раз-раз говорити до кожного гурта окрема, що немає праці, вони здалека вже вимахують безробітним, що праці немає. Змороші голодом безробітні змушені навіть забирати ті дощички, що робітники принесли зі собою. Голод заставляє їх брати їду.

Й коли злиге безробітні хочуть зробити мітинг, щоб на йому порадитися й спільно в одному гурті поставити свої домагання до місцевої влади, зараз поліція й дреперівські козаци кидаяться на безробітних і побивають їх до крові клобачи. Однаже, приїде ще час, що оті самі козаци й поліція не резілі будуть спинити революційних дав голодних.

І. Мельник.

ПОЛЬСЬКІ БІСКУПИ ОРГАНІЗУЮТЬ РОБІТНИКІВ У СВОЇ ГНІЗДА.

Едмонтон, Алта.

Польська шляхта разом зі своїми біскупами, які давають мільйони трудящих у фашістської Польщі, побачивши, що вже польські робітники в Канаді розбудовують свої організації, за всяку ціну намагалися цьому перешкодити. Зараз по західній Канаді вештаються агенти польської Польщі й замагають польських робітників у своїх гнізда. Звичайно, польських панів і їхніх наймитів не можуть боги й царі, але ми зобудемо силу самі, коли ми всі як один зіллємося у велику одну сімю пролетарів, коли всі будемо стояти в робітничих рядах, і де б ми не були, а ким не стрілилися б, будемо обороняти інтереси працюючих, будемо цікавитися робітничим рухом та читатимемо робітничу пресу й літературу.

судьбного та шдяхти. Та шило вийшло скоро з мінка, коли біскупі зачав агітувати, щоб польські робітники будували "народові коопери", який буде борошити робітників. На те відповів один польський робітник, що ще ніколи кооперат чи церква, ні одна релігія не стала в оборони робітників, то й цей "народові коопер" так само не буде борошити робітника, а навпаки, буде його утїтати, давати.

Врешті біскупі заговорили, щоб створити якусь організацію, яка стояла б під проводом "народового кооперу" й вивабрав навіть комітет з 5 кооперівників.

А все те організовує біскуп польських робітників для "народового кооперу" єдино на те, щоб не допустити польських робітників до створення відділу Польського Робітничого Товариства, а ще й тому, щоб спинити наплив польських робітників в лави комуністичної партії. Та польські трудящі так в Едмонтоні, як і по усіх Канаді повинні будувати польські робітничі боеві організації й товити геть від себе усіяких "народових" монтів.

В. П.

КЛИЧЕМО ТРУДЯЩИХ ВІННІПЕГУ ЦІЄ П'ЯТНИЦІ, 30-ГО ТРАВНЯ, ДО УКРАЇНСЬКОГО РОБІТНИЧОГО ДОМУ!

Зараз в Радянському Союзі з великим розмахом їде соціалістична розбудова країни. Усі трудящі СРСР беруть живу участь у тій розбудові. При кожному станку працює майже робота навколо будівництва пролетарської батьківщини. Плече-у-плече з робітниками фабрик і заводів їдуть селяне, переводять індустриалізацію країни, розбудовують сільські колективні господарства.

СЕЛЯНЕ БЕРУТЬ ЖИВУ УЧАСТЬ В СОЦІАЛІСТИЧНОМУ БУДІВНИЦТВІ РАДЯНСЬКОГО СОЮЗУ.

Це доклад, який виголосить тов. ЛЕНАРТОВИЧ цієї п'ятниці, 30 травня, о 9 годині ввечером в Укр. Роб. Домі у Вінніпегу. Доклад закінчатиме кожного, хто буде на йому. Треба подбати, щоб на цей вечір прибули усі трудящі, які заікавлені в розбудові Радянського Союзу й бажають взяти, яку беруть участь в соціалістичному будівництві самі селяне. Докладчик обговорить так само й організування колективного господарства, та життя комунарів в йому. Освітком.

Д.Р. И. С. ЧАЙКІВ
ЛІКАР І ОПЕРАТОР (В.А. М.Д.)
Спеціаліст по вешеричним недугам і спеціаліст-акушер

Офіс: 269 РОМЕШАНІН
349 BATHURST STREET TORONTO, ONT.
Тел. Батлорічок 3353
Урядові години — від 2. до 4. і від 6. до 8.

РОЗБУДУВАННЯ ХАРКОВА.

(Стаття Всеукраїнського Товариства Культурного Зв'язку з харкордоном, надіслана з Харкова до "Укр. Роб. Вістей".)

Криворізький залізо-рудний басейн.

Криворізька з невичерпаними рудами має виключно важливе значення для розмаху індустріалізації цілого Союзу Радянських Республік. Криворізька рудна промисловість — це база металургії України. Криворізький басейн дає 69% загальної видобутку руди всього Радянського Союзу. Спеціальна комісія, що протягом місяця знайомилася зі станом криворізького залізо-рудного басейну, виявила, що лише по розвіданих площас басейну має 800 млн. тон руди. Отже руди в Криворізькому басейні — невичерпані.

Нині Криворізька вступає в смугу величезних, капітальних робіт, нових прихідок у міських, ще невичерпаних шарах руди. Широко розгортається розвідні роботи. Досі розвідки охоплювали грунт глибиною 60 метрів, тобто в межах потреби поточної експлуатації. В тих місцях, де проводили глибокі розвідки, мали дуже гарні наслідки. Прикладом на рудні Дубова Балка пройшли свердловиною глибиною 802 метрів. На глибини 470—490 та 530—562 метрів виявили два родовища високотитанової руди. На Пролетарській рудні заклади руди досягають глибиною 260 метрів. Отже для того, щоб дослідити нові родовища руди, нині розгорнуто широку геологічно-розвідні роботи.

Цільною реконструкції передбачено п'ять з річної продукцією понад 300,000 тон обладнати новими підіймачами, інші шахти обладнати пересхідними клітми. Централізують електрогосподарство, підземне відкопання цілком електризують, а надземне провадитимуть за консервною системою. До 1932—33 року видобуток руди буде доведено до 18,5 млн. тон.

Нові заводи в Харкові.

Цього року в Харкові починається будівництво багатьох нових заводів. В першу чергу будуватиметься великий радіозавод з річної продукцією 65 млн. крб. Вартість заводу 35 млн. карбованців. Розробляється проект інструментального заводу. Завод буде виробляти сверла,

фрези, пляшки та інші слюсарно-монтажні інструменти для металургійних заводів. Загальна вартість його продукції 15 млн. крб. на рік. Проект має передбачати. Далше поширення заводу на 30—40%.

У Харкові будуватиметься також великий завод висших шляхів з виробничою спроможністю в одну зміну 4,5 млн. крб. Загальна вартість його побудови 4 млн. крб. Цього року буде збудований механічний корпус заводу. Увесь завод буде готовий в 1930—31 році.

Цього ж року буде реконструйований харківський велосипедний завод. Виробничу спроможність заводу буде доведена до 250 тисяч штук велосипедів, а в майбутньому спроможність заводу поширяться до 750 тис. штук на рік. На території Державного Електричного Заводу будуватимуться турбогенераторний завод. Завод вироблятиме переважно могутні турбогенератори в 24 тис. кв. і більше. Побудова його на території Державного Електричного Заводу сприятиме підвищенню продуктивності заводу. Державний Електричний завод зможе постачати його багатьма різними частинами і на першу пору дасть потрібну робочу силу.

Нові заводи в Києві.

Київ індустріалізується. Збудована нова фабрика взуття, беконна фабрика, нова трикотажна, реконструйований завод "Фізико-Хемік" та кабельний завод, капітально перебудований комбінат, нова велика карбальна тощо.

У Києві починають будувати нові великі заводи, що їхню продукцію виховуватимуть десятками млн. крб.

Почали будувати біодеревний цех деревообробного комбінату, що вже з 1 вересня 1930 року буде виробляти деталі для тракторів. Цього ж року почнуть будувати в Києві кілька великих заводів, що вироблятимуть деталі та частини для тракторів, автомобілів і моторів внутрішнього горіння. На будівництво цих заводів витрачено 124,5 млн. крб., а загальна продукція заводів становитиме 35 млн. крб.

Крім цих заводів у Києві збудують завод радіо-приладів з річної продукцією на 35

млн. крб., буде поширений кабельний завод, який даватиме на рік продукції на 50 млн. крб., поширений буде завод нового виробництва — лиття під тиском з великою продукцією та новий великий завод точних механізмів з річною продукцією 15 млн. крб.

Ухвалено збудувати новий корпус для краєвецької фабрики. Цього ж сезону розпочинають будувати авторемонтний завод. Завод коштіватиме 450 тис. крб.

У Києві є завод, що виробляє маломощні мотори. Через те, що на маломощні мотори тепер величезний попит, ухвалено реконструювати цей завод, щоб він виробляв тільки такі мотори. На реконструкцію заводу буде витрачено 250 тис. крб.

Соціалістичне місто — Новий Харків.

В кінці квітня цього року, коло станції Досево, де будуватиметься тракторний комбінат, розпочали будувати нове соціалістичне місто. Проект передбачає спорудження житлових будинків і різних культурно-побутових закладів (театр, лікарня, будинків відпочинку тощо). Нове місто розраховано на 100—120 тисяч людоств.

Великі семиповерхові житлові будинки будуватимуться за принципом цілковитого устаткування харчування. У кожному будинку, розрахованому на 2,730 мешканців, буде спільна кухня і їдальня. Отже, житлові приміщення будуватимуться без кухонь, кожний будинок матиме салу фізкультури, школи, ясла, дитячі садки тощо. Щоб виробляти напівфабрикати для виготовлення їжі на спільних кухнях, мають будувати спеціальний харчовий комбінат.

Студентський палац культури в Харкові.

У Харкові розпочинається будівництво студентського пала-

цу культури. Палац буде центральним клубом студентства Харкова і об'єднуватиме роботу невеличких студентських клубів.

У студентському палаці культури буде влаштовано велику салу на 2,000 чоловіка, устатковано сцену, на якій зможуть ставити вистави не тільки студентські гуртки, а й харківські театри. В палаці буде також салу для конференцій та концертів на 800 чоловіка, центральна бібліотека на 50,000 томів, кабінети наукової праці для студентів та аспірантів, гарно устаткована салу відпочинку на 300 чоловіка і велика салу фізкультури з різними гімнастичними приладами, душами тощо. В новому клубі буде також не менше від 20 спеціальних кімнат для різних студентських гуртків музичного, хорового, театральної самодіяльності, художнього, майстерні тощо. Спеціальні приміщення мають призначити на редакції студентських газет.

Новий велетень — будинок у Харкові.

Розпочато підготовчі роботи для будівництва в Харкові нового велетня-будинку проєктних і будівельних організацій. Нині планують земледільнику, спорудили тимчасові будівлі, заготовили потрібні будівельні матеріали.

Будинок будуватимуть за проєктом проф. Серафимова — одного з авторів проєкту будинку Держпромисловости. Будинок запроєктовано на 32,000 кв. метрів корисної площі. В будинку розмістяться всі будівельні організації. Крім того в ньому виділять спеціальні приміщення для бібліотеки, їдальні, майстерень, архівів тощо. Загальний розмір площі будинку становитиме 51,000 кв. метрів. Для порівняння слід нагадати, що загальна площа будинку Держпромисловости становить 60 тис. кв. метрів.

ПЕТЛЮРІВСЬКІ ПОПИ ЗА ЧОРНОЮ РОБОТОЮ ПРОТИ РАДЯНСЬКОГО СОЮЗУ.

Форт Вільям, Онт.

В четвер, 22 травня, в будинку товариства Пресвітерів у Форт Вільям відбулося "масове віче" провітанів з Форт Вільям, Вест-Форт і Пор-Артур. Здається, що віче повинно виглядати дійсно масовим, бо аж три місцевості брали участь, а в додатку й тім вічу промовляв самий православний пп. На віче прийшло яких 70 найбільш заурядманіх українських робітників і робітниць. На віче прийшли послухати деякі свідомі організовані робітники й робітниця, прийшло також кілька наших симпатиків. Треба зазначити, що на віче товаришок, які входили в салу, відразу назвали патріоти більшовіками, а головню пп.

Про що ж говорив пп? На цей раз говорив, що більшовики на Радянській Україні от-от уже надають, що над ними висить страшна кара смертні та що, правдоподібно, більшовики впадуть це цього року, бо радянська влада розстрілює українських робітників, а ще більше селян, не говорячи уже про інтелігенцію, яку чекісти діють живцем, навіть не поховуючи. Яких чудес не говорив оцей духовний дурисвіт! Попина, щоби доказати правдивість своїх слів, то він послуговувався виключно радянською пресою. Чого там бракувало, так він додавав сам, запевняючи присутніх, що він так думає та що йнакше не може й бути. Що ж справді він вчитався з радянської преси? А вчитавсь все те, що представники радянської влади, випускаючи конкретні заяви чи постанови до тої чи іншої газети господарчої чи культурної ділянки радянського

життя, вказують на певні недостачі, недомогання, а то й зложіння деяких людоств, що примазалися до радянської влади з цілюю шкочити їй, як це робили члени контрреволюційної "СВУ". У тих часописках було й подано, як ті помилки, недомогання чи зложіння направляти, та про це пп не читав. Радянська влада ніколи не закривала перед своїми трудящими недомогання економічного чи культурного життя, щоби це ударніше повести працююборонни усі перешкоди, що стоять на шляху до нового життя. В цім і міст. Радянського Союзу, в цім і заключається любовою трудящих до радянської влади, в цім афетиву, і та велика самопожертва трудящих, той ентузіязм до радянської влади, за яку підуть в бій з ворогами робітники й робітниця, старі й малі. Цього не можуть зрозуміти лише православні попи, буйні петлюривські офіцери, які втіли поза кордон Радянського Союзу по Жовтєвій пролетарській революції.

Жалувався ще пописує, що радянська влада переслідує попів за слово бже. Але як скрутився бідняк, коли в кінці його брехливої промови один з робітників сказав, що не за слово бже, а саме за контрреволюційну роботу екарав пролетарський суд в Харкові членів "СВУ".

— Коли церква нічого не має

СПЕЦІАЛЬНОСТІ НА СУБОТУ 31. ТРАВНЯ У ВСІХ СЕЙФВЕЙ і МЮЧЕЛ СТОРАХ

ПІЧЕС	МАСЛО
Монограм, ч. 2 бляшанки	Гайвей Чойс Крімері
2 ЗА — — — 45Ц	2 ФУНТИ ЗА — — — 67Ц
ГРУШКИ Дел-Монт, бляшанка ч. 2	1 бляшанка — 32Ц
ФРУТ СЕЛЕД Дел-Монт, бляшанка ч. 1	1 бляшанка — 29Ц
СМАЛЕЦЬ Доместік Шортнінг	2 фунти — 25Ц
ВІСК до підлоги Джонсон (Векс)	1 бляшанка — 63Ц
ЧОРНИЛО до черевиків "Ту ін Вон"	2 за — 21Ц
ПІЧЕС Либійс або Дел-Монт, бляшанка ч. 2	1 бляшанка — 25Ц
САЛМОН Сокай (заварювана риба), бляшанка ч. 1	1 бляшанка — 23Ц
МОРЕЛІ Онанатон	2 за — 45Ц
ПАЙНАПЛ Либійс або Дел-Монт, бляшанка ч. 2	1 бляшанка — 29Ц
ГАЙВЕЙ ЧАЙ	фунтова пачка — 42Ц
САРДІНС Імпортовані	2 бляшанки — 25Ц
СІР Оутеріський Жовтий	1 фунт — 25Ц
БАНАНИ	3 фунти — 25Ц
КЕНТАЛОНС (мельони)	2 за — 35Ц
НОВІ БАРАБОЛІ	3 фунти — 23Ц
САЛАТА головками	1 головка — 10Ц

Safeway Stores Limited

спільного з політикою, то чому ві, свещенік, що має проповідувати лише слово бже, замимасте виключно під покривом свого духовного сану політичними справами? — спитав його робітник.

Дві години пп чинили брехню проти трудящих УСРР, аж голова звертає цюль, пп раві йому унагу, щоби кігнув, бо люди не хочуть слухати і тісьє піаний час. По скінченні промови, голова заявив, що з приїзду піяного часу питань не буде. Знову товариш встает і говорить: це не можна пропустити, щоби дні говорив так довго, а питань неможна ставити.

Ось так закінчився патріотична дурійка православного попа.

Нас свідомих робітників і робітниць не дивує торна робота православного попа чи влада політ всіх релігійних сект, бо це вороги трудящих мас, є народні землетрясіння, що старують затримати трудящих в покори й пошани до капіталістичного ладу. Сама церква є ніщо інше, як звариди в руках пануючої класної боротьби з робітничим рухом. Про це записано уже в історії класової боротьби і найчортіша в ній сторінка належить церкві.

Я. С. Уласник.

НЕМАЄ МІСЦЯ В ОРГАНІЗАЦІЇ НА ОСОБИСТІ СПРАВИ.

Содбори, Онт.

Відділ Робітничого Запомоговості Товариства в цій місцевості є більший своїм членством, чим інші відділи. Члени все старують про його розвиток. Майже кожного ділоного мітингу виплеється по кілька нових членів, бо кожний робітник відчуває зараз конечну потребу бути в цій організації, щоб забезпечити себе на випадок слабкості або хвороби.

Що торкається самої діяльності членів РЗТ, то не всі по-лі однаково працюють в організації. Але загально можна сказати, що беруть активну участь в членських зборах, конференціях, представленнях і в інших місцях. Однак, як в кожній громаді так і в нас, є багато такого, чого не повинно бути. Організація, це така справа, на якій мало хто як слід розбирається. В ній не доводиться грати всю роль ініціатора зніть, не повинно бути "я", але "ми". І це "ми" творить організацію.

Таке це багато таких членів, що лиш рахуються з своїм "я", а решта членів, це для них справа другорядного значення. Я самий чув від кількох членів нарікання на других членів, що не мало нічого спільного з організацією, а тільки з поодинокими особами. Бажаємо б, щоб того особистого нарікання між нами більше не було. Ми не сміємо забувати, що воно сплине розвиток іншої організації.

Другою важною справою є те, що в організації треба бути принципіальним і точним. Це значить, що треба вшанувати на членські збори, виступити добре статут даної організації і при державстві його. Тоді буднама всім користь з такої організації.

Ось находить літо і треба буде не одному з нас виїхати до праці і жити далеко від організаціїного життя. Однак свої членські обов'язки мусямо сповняти. Треба і надалі платити членські внески і читати свої газети "У.Р.В." та дбати про робітничі справи і на кожнім кроці помагати їм.

Робкор.

СВОЇ ПРЕМІЇ ЖЕРТВУВАЛИ НА СПЛАТУ ДОВГУ УКР. РОБ. ДОМУ.

Форт Вільям, Онт.

Подіємо до відома товаришам і товаришкам, до товаришів Доскок з Порт Артур дістала дуже гарний дарунок від Українського Робітничо-Фармерського Видавничого Товариства у Вінніпегу за успішне збирання передплати на "Робітницю", а це гарний ричний годинник, вартості 810,00.

І цей дорожчий дарунок така Доскок подарувала 27 квітня на концерті в УРД у Форт Вільям на сплату довгу, який згадять на Укр. Роб. Домі у Форт Вільям.

Така Доскок розуміє, що довг, який згадять на Укр. Роб. Домі у Форт Вільям, є великою перепоною в праці й тому жертвує цей дорожчий дарунок на його.

Отже зрад нашого відділу!

ТУРФДім у Форт Вільям склав товаришині широкоручну подяку.

Треба згадати, що це друга така велика жертва, яку товаришки жертвували на сплату довгу на УРД у Форт Вільям. Перший дарунок жертвувала така Чепесюк з Вест-Форта Честерфілд, який вона дістала за збирання передплати на "Робітницю" і який вартував 150 долларів, а другий висте нам вартує 40 долларів, який жертвувала така Доскок з Порт Артур.

Ще раз складаємо широкоручну подяку товаришам за їхню щирість та думаємо, що це може хто з наших товаришів та товаришок підє їхніми слідами й поможє сплатувати великий довг, який згадять на УРД у Форт Вільям.

За Заряд відділу ТУРФДім у Форт Вільям, Д. Юрчук.

ХТО БАЖАЄ ВЧИТИСЯ АНГЛІЙСЬКОЇ МОВИ В СЛОВІ Й ПИСЬМІ?

Освітній комітет при відділі ТУРФДім у Вінніпегу влаштує на літні місяці, ЛІПЕНЬ і СЕРПЕНЬ, курс англійської мови. Коли число курсантів збереться що найменше до 80, тоді курс той відбуватиметься в публічній англійській школі й вчитиме англійської мови фаховий вчитель, англієць. Якщо число курсантів буде менше, тоді навчання англійської мови буде провадитися в тих самих місяцях в Українськмі Робітничім Домі. Й тому, хто бажав вчитися англійської мови, хай зголошиться вже до секретаря відділу ТУРФДім тов. Кашака кожного дня вечером.

ЧИЯ ЦЕ ДИТИНА??!

СТАРАННЯМ ДРАМСПІВГУРТКА ПРИ ВІДДІЛІ Т-ВА УКР. РОБ.-ФАРМ. ДІМ У ВІННІПЕГУ

відіграється

В СУБОТУ, 31 ТРАВНЯ 1930 РОКУ

В УКР. РОБІТНИЧІМ ДОМІ У ВІННІПЕГУ

надзвичайно смішну комедію на 3 дії Колич-Лисенка

? ЧИЯ ДИТИНА ?

Панство Золотковні приходять до дому і застають в себе в хаті дитину. Чи це дитина? Ніхто не знає. Але лікар, що винашов ліки для відмолодження людей, думає, що та дитина, то ніхто інший, як Дементій, лояка панства, над яким він зробив спробу, щоб відмолодити його, а він зовсім перемінився в дитину.

Хочете знати, що з цього відеї і дізнатися чи то дитина? Як так, то прийдіть в суботу, 31 травня, до Українського Робітничого Дому та й довідаєтесь. Сміху, реготу до слуху буде мати той, хто прийде подивитися на цю комедію. Приходіть самі, приводіть своїх знайомих, а не покажете, бо проведете вечер дуже весело. Тикети по зменшеній ціні.

ЦІНИ ТИКЕТІВ ЛИШЕ 25 ЦЕНТІВ.

ПОЧАТОК ТОЧНО В ГОДИНИ 8.30 ВЕЧЕРОМ.

КОТАБ

Новітня гігієнічна засадова купальня, яка запевняє умову з фаначну шлюзу у всяких случаях жіночих нечистотостей можна дістати у всіх більших аптеках і департаментальних столах, або за \$3.00 поштою в значній паці.

FLUID O'ON Co. LTD., FORT STREET, WINNIPEG.

